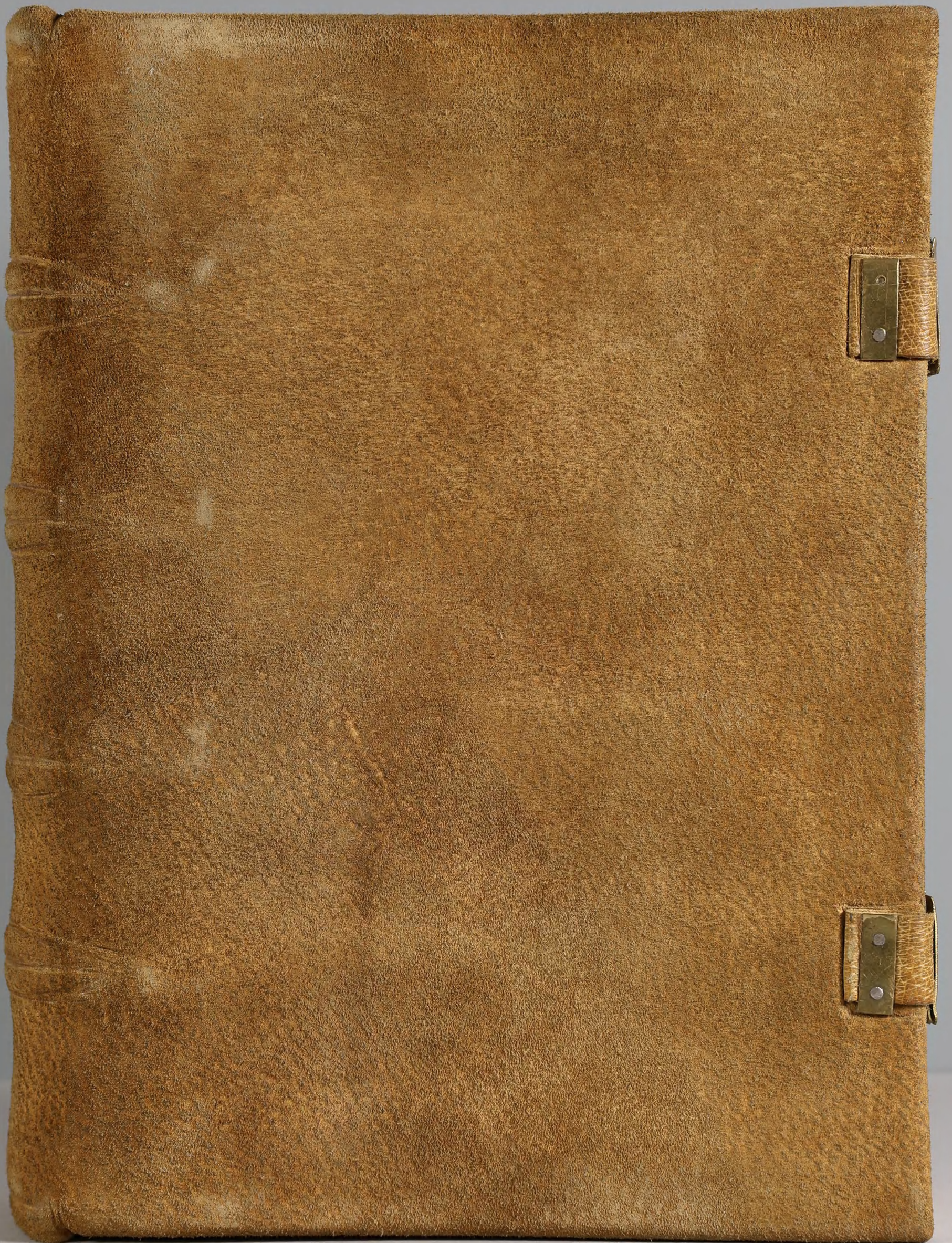

Incipit Epistola lugubris
et mesta simul et consolatoria de
infelice expugnatione ac misera
irruptione et invasione Insule
Euboye dicte Thigropontis a
piscis crucis christi hoste Tur
chorum impiissimo principe et
tiranno nup inflicta: ad Reue
rendissimum patrem ac sapientissi
mum dominum dominum Bessarionem sa
cro sancte Romane ecclesie Car
dinali Sabino et Patriarcha
Constantinopolitanum edita a
Roderico Sancti Episcopo Pa
letino Hispano per sanctitatem do
mini nostri Pauli secundi pontifi
cis maximi in castro suo sancti
Angeli de urbe Castellano.

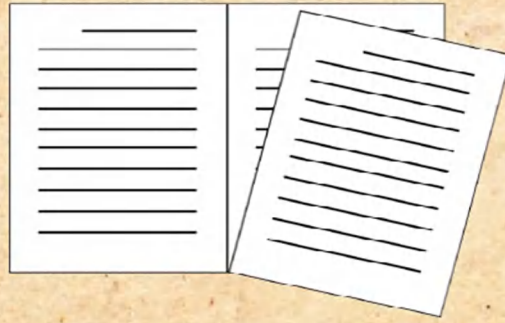
Reuerendissimo in cristo
patri ac clarissimo et
sapientissimo viro domino
domino Bessarionis sacrosancte Ro
mane ecclesie Episcopo Cardina
li Sabino et Patriarcha Con
stantinopolitano eiusdem R.
obsequentissimo orator et ca
pellanus Rodericus Sancti utri
usque iuris et artium professor Epi
scopus Palatinus Hispanus Ca
stri sancti Angeli de urbe per san
ctissimo domino nostro domino Pau
lo secundo Pontifice maximo Ca
stellano seipsum cum deuota ac
humili recondemnatione. Audi
ui et conturbatus est venter me
us et a voce gemitus mei contra

re finguntur
heretem linguam viscera
non laxant. Adeo ut ego
in hoc communi dolore de quo
etiam sum te consolari ac ter
rimam ad lacrimas natu
ram a fletu cohibere. Fir
mum animi tui mestitiam aut
aut leuare decreueram
egeam. Sane non est
optimus consolator: quem apertius
vinctus vincunt. Nec limit alie
dolore: cui fracta in lacrim
fua v. dimidiat. et fat
or non fui ipse ex eo
quos poeta signa
communia tangunt. Ta
ut ego arbitror hic
ctos fideles vixit acen
to omnes premit commun
disti Reuerendissime ac piissime
P. audisti planctus populi
et ut cum propheta loquar: audisti
villulatus or qui habitant
insula magna quoniam inimici
manu extenta debellauit eam.
Expetere dicendi ordo si ad al
os verba agerem: ut dum huius
nobilissime insule quam Euboy
am alii euriptum hodie v. o. Ri
gropontem appellant calamitosi
cladem referre gestio aliquam
de illius situ: descriptione qua
litate afferre. Auget qu
sticiam: nedum terre
aerisque salubritas f

Inc. 359

H. 13457

1418888

W woluminie kolejno współprawne sygnatury:

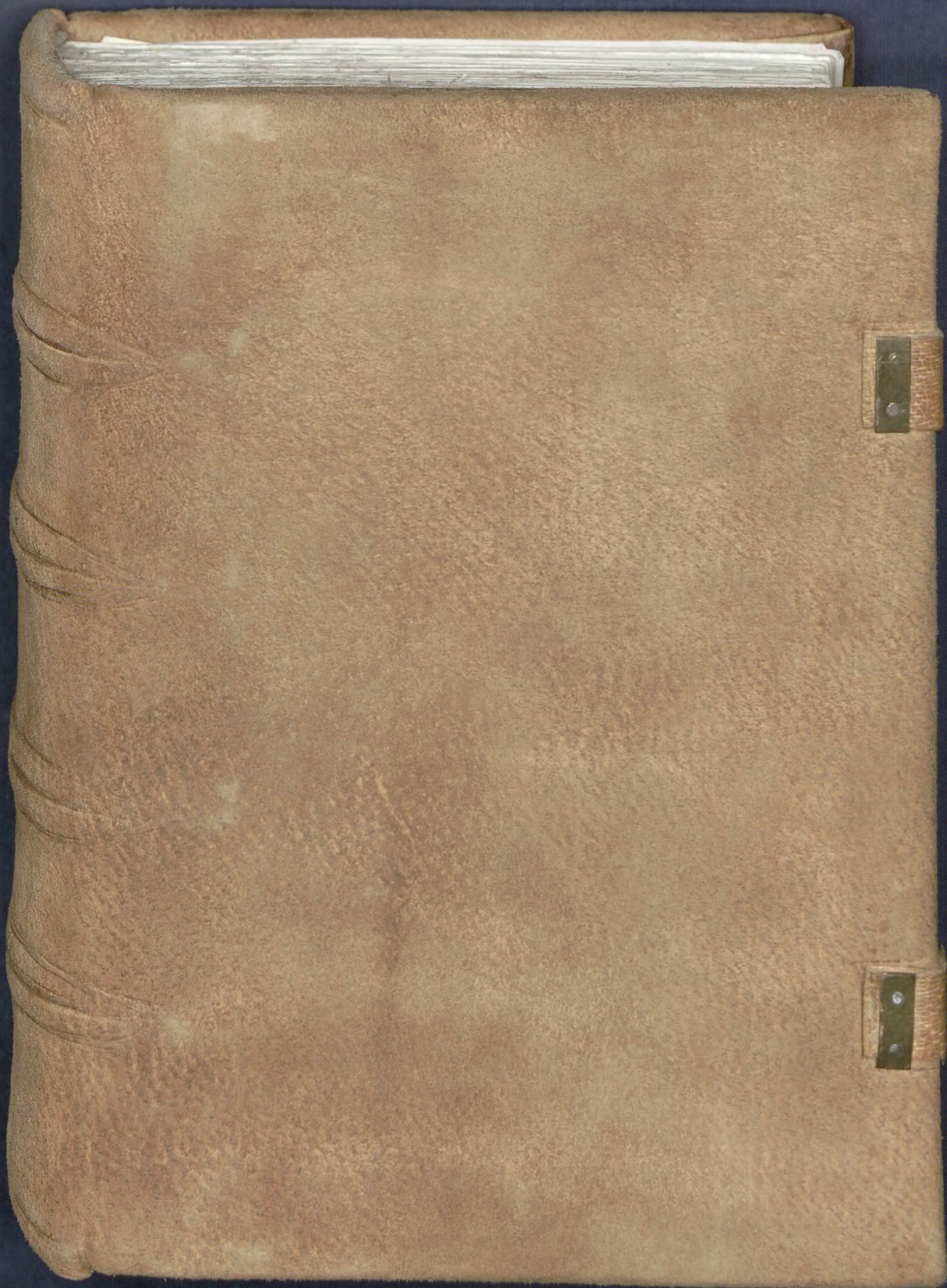
Inc. 356

Inc. 357

Inc. 358

Inc. 359

Inc. 360

Incipit Epistola lugubris
 et mesta simul et consolatoria de
 infelice expugnatione ac misera
 irruptione et invasione Insule
 Euboye dicte Thigropontis a
 perfido crucis christi hoste Tur
 chorum impiissimo principe et
 tyranno nup inflicta: ad Reue
 rendissimum patrem ac sapientissi
 mum dominum dominum Bessarionem sa
 cro sancte Romane ecclesie Car
 dinali Sabino et Patriarcha
 Constantinopolitanum. edita a
 Rodrico Sancti Episcopo Pa
 letino Hispano per sanctitatem do
 mini nostri Pauli sancti pontifi
 cis maximi in castro suo sancti
 Angeli de urbe Castellano.

Reuerendissimo in christo
 patri ac clarissimo et
 sapientissimo viro domino
 domino Bessarionis sacrosancte Ro
 mane ecclesie Episcopo Cardina
 li Sabino et Patriarcha Con
 stantinopolitano. eiusdem R.
 per obsequentissimum orator et ca
 pellan Rodricum Sancti vtri
 usque iuris et artium professorem Epi
 scopum Palatinum Hispanum Ca
 stri sancti Angeli de urbe per san
 ctissimum dominum nostrum dominum Pau
 lo secundo Pontifice maximo Ca
 stellano seipsum cum deuota ac
 humili recommendacione. Audi
 ui et conturbatus est venter me
 us et a voce gemit mei contra

re singuli
 heretem lingua viscera
 non laxant. Adeo ut ego
 in hoc communi dolore de quo
 datur sum te consolari ac ter
 rimam ad lacrimas natu
 ram a fletu cohibere. **S**u
 animi tui mesticia aut
 aut leuare decreueram
 egeam. Sane non est
 optimus consolator: quem ap
 pmtus vincunt. Nec limit alie
 dolore: qui fracta in lacrim
 sua v. dimidiat. a fat
 or non fui ipse ex eo
 quos poeta signa
 communia tagunt. Ta
 ut ego arbitror hic
 ctos fideles vixit acce
 to omnes premit commu
 disti Reuerendissime ac p
 . **P**audisti planctus populi
 et ut cum propheta loquar: audisti
 vllulatus or qui habitant
 insula maris quoniam inimici
 manu extenta debellauit eam.
 Expetere dicendi ordo si ad al
 os verba agerem: ut dum huius
 nobilissime insule quam Euboy
 am alij euriptu hodie v. ro Ri
 gropontem apellant calamito
 cladem referre gestio aliqua
 de illius situ: descriptio qua
 litate afferre. Auget qu
 sticiam: nedum terre
 aerisque salubritas f

modabili omni odi
Est eia ois plaga
ad traiciendas in Asia.
pāq; ingentes copias at
tuendas vel expugnandas.
edum omnē gretiam et Tur
ā h et adiacentes regiones
eteris archipelagi insulas
de ymāq; Italiam infestandā
9 cu odo accommodissima sit.
In qua re extēdere calamū lati
us nisi q; ad te. **P. R. L.** Loquor q;
ea omnia notissima habes. Si
tū in aliorz manus h. inculta
Epfa erit. pauci ex mul
tis breu ecolam. fateor exige
re res et etiozem scriptorem
et illores auditores. dab
tu elo. tissime. **P. R.** rudi atq; i
fulto h. rmoni vniām. quomā
ut or ame nosti nunq; ipa festi
a oris elegātia cū animi dolo
re concordat. Tanta igitur ac
tal ea insula ē ut q̄lis et quāta sit
pāra misera iactua hūma q; infeli
citas: Ipā q; p̄hōi hostis nrī ef
fusa iocūditas palā demōstrēt
adeo ut si dicere phas ē. vtiā; a
nūq; nob tā cara notaq; fuisset
ā nūq; hostis potiri ea valuisset.
Nec igitur insula **Nigropōtis**
omni seculo noiatissima fuit. cū
eūsq; vicinis regionib; nō pa
rūter rozi extitit. Est igitur sita
tot p̄ circūfusa mari egeo: q̄
ipelagū quidā vocant. In
trabo volunt cōplures

floouerūt ciuitates. quāz p̄eti
pūa ut **Metropolis** calcis erat
quā hīs infauis atq; infeli
bus dieb; p̄fidus hostis expu
gnauit. ab alia vero fronte ver
sus **Elespontū**. ciuitas est olim
et hodie horreū appellata. Rur
sus ea insula ūsus otinētē. **Hoe**
tiam respicit item et **Tratiam**. i
ter quas fretus rapidus **Euripi**
interfluit qui insulā ipsam et cō
tinentē determinat. Ab eo igi
tur **Euripi** fretu p̄multi insulam
ipam **Euripū** appellarunt. hic
fretus fama ē septies die ac no
cte reciprocatur q̄ **Plinius** **Str**
bo item **Pomponi** mella asserit
Liui vero **Euripū** non nisi vē
torum vi reciprocare cōtendit
Et ut breuiorib; agam; hxc in
sula ab oriēte mare **Ichareum**
Ahe oppositum habet. ab occi
dēti **Mirthoum** **Athice** a septē
trione **Egeum**. A meridie vero
Creticum et **Carpacum** respicit
ut **Plinius** refert. habet rursus
insula ipsa in circuitu passus.
ccclxx. milia. Nec illa ē insula
viris et armis fortissima q̄ olim
romanis infestissima sepe vere
cūde repetere domum coegit
ad vltimum tamen ut **Liuius**
ipse refert: **Sulpitius** consul et
rex **Attalus** repentina expugn
cōe filiq; celeritate q̄ procho
lor nūc perfidi turchi paucis
dieb; postq; appulsa est classis

Urhem aggressi sunt: Eā ita
q3 insulam a Centū 7 plurib9
annis inclitū 7 excelhū. Vene
torum dñūm optimo iure ob
tinuit: atq3 in tpalib9 cū ingē
ti fidei catholice gloria tenuit
a Arabie Barbaroz mirifice
defendit. In spūalibus vero in
mediate tue subest amplissime
Patriarchali sedi Constansti
nopolitane. Tante igitur eius
dem insule quietudini pfidus
ipē turchoz pñiceps inuidēs
illud psalme ad eā dicere vide
batur: veniet inquit dies 7 di
ez tibi hostis. agust9 est michi
locus. fac spacium michi ut in
habitē. hec profecto est illa in
sula quā rursus psaias figre ui
sus ē cū ait. vllulate q̄ habita
tis insulam maris. qm̄ in capti
uitate hostes traduxerūt robu
stos eius. suffoderūt domos et
posuerūt insulā in ruinā. Et se
quitur vllulate naues maris
q̄ deuastata ē fortitudo vestra
hostis manū suā extendit 7 cō
turbauit eam. Et itez plangi
te. possidet illā hostis noster a
cōculcauit sactificacō; ne inuo
cetur nomen altissimi sup̄ eos
Nec Iheremias huius insule
futurā cladem tacuit quā po cū
plāgens. omēs inquit persecu
tores ei9 cōprehenderūt eā: int̄
angustias facti sūt hostes eius
in capite paruuli ei9 ducti sunt

in captiuitatē a
tis manū suam m.
omnia desiderabilia ei9 :
tauit meia illi9: dissipauit nū
micones ei9: 7 repleuit sangui
ne humiliatū 7 humiliatā. Mei
to igitur pñssie ac māsuētissie
pat̄ oculi tui deducit hie
tem lacrimas et q̄si
cōtristatus sic affliget
cum p̄p̄ta Improperū
uit cor meū 7 miseriam:
nū q̄ simul cōtristaret
fuit q̄ in solaretur
ueni. q̄ in hac ace
calamitate recte ad t
ro ex p̄p̄tis dicere:
de querā consolatorē tū
mesto vultu tu ais cum
p̄p̄ta. nolite incubere i
lemmī me sup̄ vastitate
li mei. ecce p̄p̄rat dies i
fectōnis 7 vasta cōmis a fletu.
Quid enim tam alienū a religi
one q̄ a ipsius religionis ne
sentire detrimenta: quid tam i
humanū: quid tam extraneum
a pietate q̄ patrie q̄ calamita
tis non cōpati: Ceterz pñssime
pater quo pacto ego i hac pa
trie clade mestissima te cōsolari
audebo: qui in eis sapiētissimis
quos in defensionem platonis
edidisti libris ais patriā quā
q̄s sortitus est colere a vi
ri oportere magisq̄ fili9.
Constat q̄dem lugere

clermē nē pti
odeat: i etas
omniū lex nequaq̃ p
reuer demiqz suas clades
sancti viri. **Alā** 7 Job iust9 q̃
dem inter omēs qui erāt i terra
noz tamen clade pcepta vesti
one 7 cineris asper
lois expressit. **Cri**
pzi9 **L**azarum fleuit
s cōsolaretur. **N**on er
uām animi s̃ agrestis
has non flere calamita
z mētis dūcē pro
nat in quies paulli eos
uerūt. **A**d te igitur mi
Job ip̃e in hac ama
a amarissā dicere vi
ec fortitudo tua forti
lapidis nec caro nr̃a e
pia est ergo tua tristi
si dici potest brata miseria
quod mero rē augeat nō
nim p̃issimā naturā tuā: mo
o hec quā patimur cruciat cala
mitas. **Q**uip̃ mo sup̃ dolore vul
erū tuoz addiderūt dolore q̃
ā alia q̃ futuras q̃dē 7 grauio
es clades r̃liq̃az ppli tui p̃mo
to ci9 xp̃ianitatis omnātur.
Verū fortissimē ac ostātissime
p̃r cū recolo qz ad te loquor: fu
git a me omnis gemit9 7 iā nō
tecū flebo sed tecum ipse cōsola
ri. **P**iam quippe cum ysaya
te fronte dicam. quis
as ab omni mortali

atqz ut ad Job alter amīcoz di
cebat vbi ē fortitudo tua. vbi
virtus tua. vbi paciētia tua. et
p̃fectio viaz tuarum qui nosti
scriptum. dom9 iusti plurima
vna fortitudo et rursum nō cō
tristabit iustum quicqd ei acci
derit. **T**āta est enī p̃toris tui
firmitas tāta mentis stabilitas
ut recte cū p̃pha dicere possis.
non timebo milia populi circum
dantis 7 itez non timebo si tur
babitur terra. **C**ū igitur hanc
magnitudinē animi tui. cum sa
pientiam cum virtutū cumulū i
tū iūnitus ogestū attente cō
fido. ro scio forti animo feres eā
calamitatem. habes enim tecum
ea omnia patientie roboris et
virtutis ornamenta que xras
affert cōsolacōes cōn ea leua iā
cula q̃ nob̃ misera p̃p̃mat viue
di condictō quare nec mea nec
cuiusuis mortales eges cōsolati
one. **Q**uo enī pacto ego imbe
cillis 7 ignau9 audebo illud tu
um fortissimū atqz sapiētissimū
pectus cōsolari. quod in lōge
grauioribus cladibus nō quā
dem gregarios aut priuatos
hoīes s̃ gloriofissimos **I**mpera
tores cōsolari. 7 de eoz fortissi
mis aīs. scit. soli. 7 val9 oēz me
roris dolore pellere. **S**i igitur
aliqua animū tuū p̃mit mesti
cia: cōsolētur ip̃a vulneā tua ip̃a
efficacissima ūba tua q̃b; soles

et potes aliena limire. facile enim
sibi medetur qui ceteris salutari-
bus medicamentis rependit. Tunc
igitur sapientissime consolaciones
tibi solamen prestet. Nam ut
de te Ambrosius dicere visus est.
quomodo non potes in te refu-
gere quod sapientius apud alios
vitare studes. recolle animo tuo
R. P. eas refertissimas quidem at-
que ornatissimas oraciones et ut
ita dixerim consolatorias. consola-
ciones quas ad diuine et beate me-
morie Imperatoris Constantini
politani elegantissime descrip-
si. necdum in urbe sed orbis famo-
sissimas. Ille profecto tam va-
lide fuit ut nullum tam ferum tan-
que inhumanum animi putet: quem
non a quibusvis meroribus re-
pente leuare possint. Ais enim
sapientissime pater ad eundem au-
gustinum primo ad te facile fore
eum consolari Imperatorem qui
non minus sibi quam ceteris valet
imperare. Nec per eius innume-
ris virtutibus quisquam apcius co-
solabitur quam ipse se. Et subdis
tu quoscunque casus omnem for-
tune vim atque impetum tua co-
stantia et virtute pulcherrime
superasti. Ad dis rursus secreta
igitur animi tui in hac calami-
tate forti animo explica. et nobile
illum diuinumque philo-
sophicum et thesa-
urum repositum habere.

reuioli
ut col-
quod te ipsum mouem.
to igitur ad te ut ac-
dicem? ecce docuisti. pluiimos
et man? lapsas rotas. rasti. vaci-
lantes firmauerunt. manus tue
ante si venit pla-
ga q.
nuc
conturbaris: Igitur per lap-
tua: pro constantia: per ma-
dine animi tui: omnes mesticia
depone: si potes include si non po-
tes. et dic cum David propheta. pa-
ratus sum et si turbatus atque
secum multitudinem doloris
in corde meo consolaciones tue le-
tificet animam meam. Ecce inquit
de ut minuatur meror et in co-
de paulisper retinendum. in lac-
rimis exprimendum. Recordare pa-
ter amplissime quod ut scriptura
comemorat in edificio templi san-
cte iherusalem lapides malei ton-
debantur ne in eorum collatione
sonus malei audiretur. Sancta
igitur ecclesia fidelium: typum tenens
iherusalem que edificatur ut ciui-
tas duris necesse est: persecutio-
num concussionibus conteratur.
Nec tamen audiendum est sonus ma-
lei affligentis non ergo murmur
resonet: non queremonia sed
mens bene conscia conseruet paci-
entiam. Est enim verus pater
ut ait Gregorius. qui licet aduersis
atteritur: a spe sue rectitudinis
non curuat. Idque in eo maxime

m. R. P. a. it

lcrima
dolor

frāgat. **C**ogita
edissime ac pñissime
pat' toto. **I**n animo vte m'bil
ex tuo a te ereptum esse. **E**as si
q'dem anim' as fateor: tue dictio
neri forsan rer

iculo
nas. **N**uc idem indulgētis
qui contulerat ad se iu
re suo reuocauit. **V**erū q' ut a
iunt nūq' piculum sine piculo
vincitur. voluit de' tecū miseri
cordit' agere. quippe a' q' tuo
piculo te ab eo anim' onere
cura atq' discrimine liberare di
gnatus e' s' ut quos nō sine con
sciē meti i' gubnabas in terris
as p'p'ios intercessores i' cel.
inter cetera tñ. **R. P.** que animū
tuum demulcere ei'usq' merore
speciali' aut tēperare aut leuare
debent q'tuor mihi accomodissi
m' visa sunt.

P. nū ē ofideracō dñe volūtatis
cui tuā debes cōformare mētē.

Secū dñ est cōsideracō tue dig
nitatis et auctoritatis que nul
lis frangitur aduersis casib'.

Tertiū ē ofideracō huāne imq'
tatis q' has meruit et leuiores
calamitates.

Qrtū ē ofideracō sup'ne pūde
tie et hōitatis q' nouit q'd potius
eccie et suis fidelib' expediat.

Libet igitur primā cām bre
ui p'stringere: q' omēz merorez

cuiusuis occurrentis clavis a
cordib' fidelium pelleze recte q'
dem debet: ut videlicet voluntati
dñe nostram libenter aptem?
Sic in simili clade iheremias in
Tremis clamabat. **Q**uis est in
quit hic qui dicat hoc fieri dño
non iubente. **N**emo igitur recē
sentit qui non credat ac firmo
animo gerat hoc esse dñi actū
voluntate. **C**ōstat itaq' iusti
et timorati hominis proprium
fore iudicijs dei non contrista
ri: teste enim propheta cuncta
iudicia dei vera et iustificata in
semetipsis. **E**t apud sapientē
legimus pondus statera: iusta
iudicia dñi. **N**am et eodē **S**a
lomone teste cum iustus sit de
us: iuste oīa disponit. voluntati
itaq' dñe nostra sunt vota ap
tanda: cui nullum preferre affe
ctū debemus. hinc **J**ohannes
Crisostom' exponēs illud. nō
adhesit in cor prauū. **C**or inq't
prauū et distortū ē: q'd nō vult
q'd de' vult. **E**t **A**ug'. omē velle
nrū sub dñi voluntate clauda
m' feram' patiēter quippe et li
bent' queuis iacula licet acerb'
dicentes cum **J**ob. **S**i bona sus
cepim' de manu dñi mala autē
quare non sustinebim'. **N**ec a
uertam' ab ei' voluntate: si repel
' ab ei' hereditate. **A**
a deo: q' cōtristatur
ne sunt a deo. **P**ed et

Augustin? Magna inquit mē
seia est cōtristari de hīs q̄ deus
vult et non parua temeritas:
eum q̄ omnia agit fletib? incu
sare: p hīs maxime q̄ nō vale
mus vitare. Et enim Grego.
ait Quisquis de psecuōe mur
murat: q̄d aliud q̄ iusticiā feri
entis accusat. Et iterz ipse gre
gori? puriore se factore suo ex
timat q̄ cōn flagellū q̄ relā pat.
Cumq; pculdubio sibi postpo
nit: cuius iudiciū de sua psecu
cōne redarguit. Adde qz non
recte orare iūsi sum? dicentes
fiat voluntas tua: cum liberta
tē arbitrii nostre sue voluntati
nō sociam? Quia ipso Augu
stino teste: non noscitur coraz
deo iustus: cui displicet q̄ agit
deus iust? sed nec ei? amē? cō
pbat. qz et apud Ethnicos
amicorū ē idē velle simul et nol
le. Ea debere oformari studea
mus voluntati diuine: ne inu
sti a ei infesti videamur. sciētes
qz si cōtristamur de eius volū
tate iubete: nequaq; ab ea eua
demus puniente.

Explicanda. Est rursum secu
da causa que a tuo p̄ssimo ai
mo et cūctorum fidelū oēs dolo
ris et mesticie vim facile auert;
id est ofideracō tue integritatis
sapientie et dignitatis que lu
ctum omnem in se comprimere
ac i firmos et mestos quoslib;

in omni doloris genere cōsola
ri astringitur. Atq; in v. p̄ci?
R. P. Illud tue dignitatis. Meri
morandū: non quidem
dum duxi. quomā pro ordine
pro officio: pro tue dignitatis
gradu: pro tue demiq; auctori
tatis et sapiētie cumulo contri
stari de aduersis euētib? phi
beris. Nosti quidem in leuitico
scriptū. nō staminabitur pon
tifex in morte ciuiū suoz: et nō
discoperiet caput suū nec vesti
menta scindet: qz man? eius
in sac viciū cōsecrate sūt et o
leum tuum sup caput ei?. Co
gita. **R. P.** qz ea auctoritate et
dignitate poles. ut ceteros in
spiritu fortitudinis ofortes et
in calamitatib? cōsoleris. Ad
te vtiq; scriptū puta illud p
p̄ixte. Consolare eos in vasti
tate filie populi mei. Et iterz po
fuit te de? ut cōsoleris omēs lu
gētes. Et rursus ali? p̄pha Re
desis plorātib? in consolacōne
Cogita iterū pat amplissime
qz mesticia tua cūctis fidelib?
merore ingerit. hinc ali? pro
pheta te signare videtur. In fa
cie inq̄ tua turbabūtur gen
tes et cōtristabūtur in cōfusio
ne vultus tui. Demiq; accedit
illō qz nil noui intueri aut pa
ti videis. Nam ut pulchre ait
Non satis facile est afflictōnū
afflictōnes cognoscere: nisi ei

qui expimētum afflictōnis nō
habuit. **Q**ue res agit. ut tu ipse
hīs cladib⁹ sepe tritus: simul
et orrit⁹? foris animo feras hanc
et quarūcūq; persecūtionum colu
niem. **I**llasq; q̄p̄ ut homo de
fleas: s; ut vir non sentias: quip
pe contemnas ne dixerim tolle
res. veluti que pro misera mortu
ali vivedi condictione non nisi
varias vndiq; calamitates in
hac lacrimarū valle p̄stolaris
Tantā quidem aduersitatū et
miseriarū turbam in xp̄iano po
pulo sepe pro cholo existi
ut iam anim⁹? tuus callu duris
simū egerit. dum omnes tui ai
p̄ similes quippe et grauiorē
calamitates transferunt. fateor
omnis dolor illis grauior: qui
bus magis repētinus est. **T**ue
tñ. **R. P.** p̄ grauis esse nō debet.
In castris siquidē posuit? ut no
ster amicus. **Seneca** scribit:
omēs hostiū impetus multo an
teq; occurrat animo p̄spicit. qz
ut aut ifortunia facile sustin⁹
qui semp̄ spectat. **Q**uo fit ut ip
sū hostiū strepit⁹: eos mō pro
sternat quos inopinate occu
pauit. **V**er⁹ qui assecut⁹? ē cer
taminib⁹: qui venturis piculis
promptus: qui futuro se bello
ante ipsū bellū pauit: quasi cō
pūctus. et aptatus omēs adu
ios ict⁹? facile excipit. **S**ed qd
hec cōmemoro. **N**onne sapien

tissime pater hoc ip̄m tu doces
atq; quadā demonstracōne o
stendis. **D**um in eis quos ome
morau in defensionē platonis
libris a te eruditissime editis a
ptissime deducis iuxta eiusdem
Platonis sententiā plurimū va
lere ad supandum doloris et in
fortunij incomodū ip̄am consue
tudinē exercitacōnēq; paciēdi
ais enim rem amaram atq; ad
uersā vitandā nisi degustādo
experiamur spernere et superare
nō possu⁹. **p** eo quia ut subdis
fit ut rem quā racōne cōtempse
rimus impulsu p̄pensionis natu
re vincere nequeam⁹? cū p̄mū
et repente incipim⁹ experiri. **I**n
bes igitur assuescere luctū et do
lorem contemnere. **N**unc ergo
p̄ssime pater ut alibi ad quē
dam ex **Cesarib⁹** dicebas talē
te exhibere: talē prestare o por
tet: qualem te hucusq; ostēdi
sti et qualia docuisti. **E**t ut sub
dis tu teip̄m imitare: tu tuis v
tere exemplis: noli tibi deesse i
q̄ alijs p̄fuisisti. fruiere iā. **R. P.**
ea quā laudas consuetudinē. h; p
culdubio ip̄a frequēs aduēitas
et hostiū p̄pessa cōcurio: qz q̄s
sp̄ vxat: nouissimē indurat. **U**t
ei idē agne⁹ nr̄ r̄fert quēadmo
dū trones leuāt saucij lic; vci
ferēt et man⁹ medicorū magisq;
ferz horret: vteam tñ et vulnei
b; assueti: q̄uis crebro cōfossi

pacient' ac sine gemitu et velut
aliena corpora curari patiuntur
Quippe non min' dolet cū do
lore deficiūt: q' dolēdo dolores
expellūt: dum ipsos dolores q'
si non doleāt equanimiter ferūt
ne primus offendiculū aut de
sperandi causam p'beant: ac ipi'
pacietie exempla pre se ferant.
Teste enī apostolo paciētia o
pus p'fectū h'z adeo ut ipsa adū
sa non modo paciēter s' delecta
biliter ferāt. Cuius rei ut puto
illa est causa. Eo enim maior ē
queuis delectacō quo maior ē
victoria. Constat quidē eū q'
fert paciēter aduersa: de seipso
victoriā optinere que nō par
ua ē. Idq' sapiēs in puerb'is
pulchre describit. Melior est i
q't paciens viro forti. et q' d'na
tur i dolore aīo suo: expugto
re vrbū. ac si diceret excellēti
or lōge ē paciētia ip'a fortitu
dine. p' illā p'p'ri' vincitur aīo: p'
fortitudinē v'ro q'd exte'is ē su
patur. q're subdit. Et qui d'na
tur aīo suo seip'sū sibi subicien
do melior ē expug'tore vrbū.
Equidē vrbem expugnans q'd
extra est expugnat. Qui autē
dolorem suū paciēdo deuincit
cō seip'sum pugnat seq' supe
rat. Que res agit ut glorio'ior
sit pugna: et victoria clario'.
Vince igitur. R. P. teip'sū qui
in eo pugne genere alios supe

ra'sti. Vtere longanimitate et
paciētia: ei' exēplo q' p' nob'
passus est. ab ipso sit pacien
tia tua. Ipse enim Iheremia te
ste cogitat cogitacōnes pacis
non afflictōnes ut det nob' pa
cientiam. Eam vtiq' in aduers'
longanimitatē tibi ceterisq' i
tātē dignitatis culmine et ad fi
deliū instructōez institutis per
necessariā apostol' indicabat
inquies signa apostolat' mei
in omni paciētia. Et iter' oste
dit michi xp'us paciētiā ad i
formacōem. Recordare pater
amplissime q' xp's Imperator
noster h'is iaculis calamitōb'
non caruit. Vincit Augustinus
xp'm legim' i multa paciētia
cūcta mala tulisse. Non quidē
p' se sed nobis r'linquens exē
plū ut sequamur uestigia eius
paciēter ferēdo q' peccatū non
fecit. Recordare insup. R. P. q'
ip'e noster r'demptor has nob'
pollicetur p'secucōes non quie
tem aut delicias. In mundo in
q't p'ssuras habebitis. i quo ver
bo Augustin' nemo sibi p'mit
tat q'd euangelīū nō p'mittit
euangelīū inq' nobis tribula
cōes et p'ssuras pollicetur. sal
latur igitur q' securitatē q' tra
quillitatē sine adū'sitate i hoc
seculo sibi p'mittit. Ceterū. R.
P. non te cōtrist' illor' fidelīū
felicissima lic' cruetā cedes qui

in ea expugnatione a perfidis tur-
chis gladio confossi dicuntur. il-
los enim non amisim? sed ad ce-
lum permisim? parare nobis fidere
as mansiones. Consolare igitur
quod iam non sunt hospites et aduene-
re ciues sanctorum et domestici
eius quos Bernar. pulchre fig-
nat inquit. Quod gloriosi mo-
riuntur fideles in prelio et subdit
Tu qui pugnas pro lege domini
gaude. si vincis in domino si magis
exulta si morieris pro domino. Nam
si beati qui in domino moriuntur: lo-
ge beatores qui pro domino moriun-
tur. Quisquis ei in eo bello oc-
ciditur non perisse: sed peruenisse
creditur. Nullum profecto ecclesie pe-
riculum nullum discrimen illatum est.
fideles itaque christi athlete ut no-
sti non paucorum hostium cedens de-
derunt pro vultione: sed gloriosius
seipos neci dederunt pro primacione
Vbiq; victoria. vbiq; trium-
phus: nam ibi coronatur christia-
nus si occidit: vnde primatur si oc-
ciditur. Cum enim superat dicit red-
dam vultionem hostibus meis. si ab
hostibus occiditur: audit iustus?
si morte preoccupatus fuit anima
eius in refrigerio erit. Rursus si
fidelis occidit de eo dicitur: letabitur
iustus? cum viderit vindictam. Cum
occiditur audit: Si utique est frui-
ctus iusto utique est deus vindic-
tas eos in terra. Dices forte re-
uerentissime ac piissime pater

ad me meique similes limare me-
rorem cupientes illud Job con-
solatores onerosi estis vobis: po-
teram et ego similia vobis loqui
consolarer et ego vobis sermoibus?
et roborarem vobis ore meo: sed quod
agam: si locutus fuero non quies-
cet dolor meus. Si tacuerim non
recedet a me. Rursus ad eum qui
mecum non dolere dicam cum pro-
pexta in angustia et vastitate
qua opprimit te hostis oturbor
nonne videtis in christiano popu-
lo impleri quod ait propheta: cir-
cū dedit et artauit terminos tu-
os hostis: magnificatus est us-
que ad terminos vestros. nonne
sopor tenet vobis expressos: si delin-
ei terra angustatur: infidelium di-
latatur. Sed audi perissimum pro quod
ad nos de terra: si celum fidelibus
augetur: teste ei apostolo non
habemus hic ciuitatem manentem sed
futuram inquam? et ut Augusti-
ait angustus et animus quem
terrena hec habitatio delectat.
Nequaquam igitur locum in quo nasci-
mur patriam reputare debemus
illam solum patriam arbitremur de qua
noster interior homo natus est et
ad quam creatus est: ille igitur locus
a sapiente. a forti viro ut patria
habeatur? est: a quo nemo pro morales ex-
pelledus? est. Deique forsitan dices pi-
etas teste apostolo ad omnia utilis est.
Impius ergo extimatur qui pa-
trie non odoleat: magisque impius?

qui grecā gētem oī seculo lai-
datissimā: nedū cūctarum arcū
um pcreatricē: sed ab ipō nascē-
tis ecclie tpe cristiane fidei secta-
tricem. nō modo angustari s;
cedi: 7 exterminari passim abs-
q; dolore cōspicit. **S**ed facile
pñssime pater tibi ipē facies sa-
tis si aio pspexeris voluntati di-
uine nō fore reluctandū: q̄ po-
tius quāta sit in celo q̄ in terra
uiuētium copia r̄spicit. Rursus
quis arguet iudicia dei: q̄ abis-
sus sunt multa: aut quis cōsili-
ariū eis fuit. **R**uis sane mētis
dubitāt sic diuinā puidētiā
oculto suo iudicō ordinasse:
ut qđ olim multi erāt: tu hodie
vn⁹ sis. atq; rota illa ut⁹ phi-
losophantiū achademia q̄ oli-
plurimoz fuit: nūc i te vnū trā-
flata sit. 7 multoz p̄scoz tuo-
rū glaz. tu hodie vn⁹ tua sapi-
ētia assequis. **S**i obsecro mēte
osidera qz ut aliter fiat tu ipse
efficere non uales. s; ut ita sit:
tua virtutū p̄stātia uales. Rur-
sus quid tuoz cedēs deploras
nosti qz terra exiliū ē. celū ha-
bitacō nrā. **H**inc bt̄ssim⁹ Leo
ip̄ delicat⁹ est cui mund⁹ dul-
cis est: p̄fectus cui terra exiliū.
Nemo igitur cū racōne contri-
stabitur: qz fideles celum. idest
patriā nostram habitent in fi-
deles vero t̄re. idest exilio sint
dati. **I**o qz **J**ob paucis verbis

signat. cū inq̄t n̄l sine cā i terra
sit: 7 de humo non egredietur
dolor ut ostēderet viro forti de
aduers⁹ euētib⁹ i terra nō fore
dolēdū. **S**ane ita ordinat di-
uina puidētia q̄ ut aim ad cele-
stia erigam⁹ a terrena patria
nos conmutat. **A**ddē qz ut nr̄
Quintilian⁹ ait multis clarissi-
mis viris patria interdicta ē
s; nemini loc⁹. **I**n quēcūq; siq̄
dem locū sapiens uenit ut pa-
triam habebit. viro deniq; for-
ti 7 virtute p̄dito oīs mūdus
patria ē. vbicūq; est. bene est
Rursus illud p qđ bñ ē hōi uti
qz in loco nō est. **Q**uinymmo
qui sapiēs est pegrinatur: i g-
nau⁹ vero exulat vbicūq; sit
Ut enī subdit **S**eneca qđ in-
terest vbi vitā agam⁹: vbicq;
hoc corpusculū custodia 7 vin-
culū ai est: huc atq; illuc iacta-
tur: nusq; tñ has miseras vitat
Cogit ordo policit⁹ reuerē-
dissime pater ut terciā cām attū-
gam⁹ q̄ oēs a tuo sapiētissimo
ac pñssimo aio ac cunctoz fide-
liū merorez aut leuare aut limi-
re recte quis debz: viz nr̄e puer-
sitatis siue inq̄tatis osideratio
Primo nāq; tuam q̄ maxime
oro dignitatē aio geras: quan-
ta hodie virtutis sit siccitas in
terra: quāta veritatis penuria:
quātaue inq̄tas: q̄ si mēte di-
gesseris: recte celebis: qz iuste

affligimur. ait enim greg. felicioz erit cōsolacō si inter flagella que patimur que egimus. delicta ad memoriā reuocamus: atq; hęc iam nō flagella sed dona eē aspiciū9. Quid enī aut aduersi aut calamitatis eē pōt qđ nō ob nrā peccata mereamī. Dicēte ipō supno 7 iusto iudice p. pphetam. pcutiam vos ppter peccā vstra. 7 alibi qui non custodierit iusticiā dei sustinebūt mala 7 iuste iudicabūtur. Et iterum alius ppheta pcutiebantur ppter neq̄cias suas. 7 rursus ppter iniusticias 7 dolos trāferam regna de gente in gentem. Nam 7 scriptum est. Seruus sciens voluntatem dñi 7 nō faciēns vapulabit plagis multis. In quo vrbō beatus Aug. bene inquit videbitur quod patimur si in actib9 nostris pspiciamus quod meruim9. Et sbdit dolor quidem flagelli tēperatur cum culpa agnoscitur. Tanto pculdubio eger feramētū medici paciētius tollerat: quanto putridū sentit eē qđ secat. S; 7 Iheronimū ad Nepocianū verbis vtaz: qđ p hac tēpestate ad nos loquētis. Nostris in q̄t tēpibus Barbari fortes sūt nrīs vicis xpian9 superatur exercit9. 7 quasi hęc nō sufficerēt clades: pl9 bella ciuilia q̄ hostilibus mucro ofumit. Nec nrā cer

ux elata huiliatur. Que oīa agūt ut pmetib; delictis nrīs rcē infelicissimū sum9 q̄ tantū deo displicem9 ut p rabie turchoz perfidorū illius in nos ira descēiat. Nihil enī ptermisum ē ab hac sancta 7 apostolica sede a Sanctissimo 7 clemētissimo. D. R. Paulo secūdo pōtifice maximo 7 sacratissimo senatu suo qui nedū p ea tutanda insula sed pro traiciēdis i hostes fidei p̄fidis non parū thesaurū se p̄effudit: 7 q̄cquid humano ingemio aut excogitato cōsilio cogitari 7 effici potuit: id temptatum ē. Non enim defuit clamorosa tuba sue. S. cūctos fideles p̄ncipes 7 populos inuitās atq; p viscera misericordie dei nrī repetitis legacōib9 exortans ut imminēti cladi succurrerent. S; nec defuit tua lacrimosa assiduaq; exortacō atq; eiusdē icliti dominij. Venetoz amplissima classis 7 p̄mptū p̄fidū. Deniq; nō defuit ex pte obsessorum incredibilis q̄dam defensio. S; certe obfuit ex latere nostro dīma offensio. quā iā adesse festinabāt tpa. nō enī pstruit fideles nrōs turchoz lic; validissā expugcō: si viciū sūm dei ad pplm xpianū iusta idignacō. q̄ ut aug. ait sol; corruptos hoīm mores bellē emēdare atq; oterere. Ceterz Reue. Pa.

ad mentem reducam? quoniam
ea quam patimur calamitas a qua
dem pena est aut medicina. Si
pena utique culpa precessit: dicente
Gregorio nulla nocebit adu-
ersitas si nulla dominatur iniqui-
tas: ea enim si in nobis donatur
expedit ut hoc corrigat aduer-
sitas. Si vero quam patimur per-
secutio: medicina est: quod quod ama-
ra tolleranda tamen. Cogitemus quod
dem quod non possunt egris dulcia
medicamenta. quippe necesse est
ut grauissimum vulnus graui cure-
tur cauterio. Nam ut aiunt
magnum dolor non molli medi-
cina leuatur. Non est ergo mo-
leste ferendum si cum dolore vlcera
sanentur. Sapienter siquidem vir
pacienter fert ignis incendium
in corpore antiquis confosso vul-
neribus. Tu igitur reuerendissime
pater pro tu a sapientia egre non
feras iudicium dei aut vindictam
aut medicamentum. Quin immo e-
quanimiter sustine hoc unum vul-
nus in corpore tam cicatricoso at-
que morbooso. Quid enim in ore
sanum cernimus. Quid in repu-
blica christiana stabile a firmum.
Cur sita per omnes orbis regiones
Recole singulas mundi etates
Quid nisi morbidum. Quid nisi
confractum. Quid nisi marcidum
et casui primum ac cunctis ca-
lamitatibus plenum reperies. Ut
enim pulchre ait Iheronimus? Si

facta precedentium consideramus. non
erunt grauiora que tollere? Vol-
ue peritiam et cunctarum regionum
vicissitudines parua videbuntur
quod intuemur. et ut anneus Se-
neca pulchre et lacrimabiliter ait.
Aliquam in medijs barbarorum re-
gionibus grece vrbes floruerunt
Inter indos persasque Macedo-
nicus fuit sermo Sicilia et to-
tus ille ferarum et indomitae ge-
ntium populus ciuitates Achae
potius littoribus impositas oste-
tat. Sed et non primum italiam la-
teat maior greca fuit. Chiri Af-
ricam incolunt: in Hispaniam
Breui Demetrius atque Vandali tam-
dem Romani gothique se immi-
serunt. Pireneos Sueuorum transi-
tus non inhibuit greci se in gal-
liam: in greciam galli. in utrosque
gothi minas clades intulerunt
adeo ut veluti quidam ex sapien-
tibus ait: per inuicia et incognita se
iacet humana condicio: Et ple-
rumque non sponte sed quadam lassitu-
dine locum aliquem homines
inhabitent. Certe ergo reueren-
dissime pater nihil eo de loco ma-
nisse stabile aut firmum sed cuncta
breuia incerta variabilia et ca-
sui seruitutis decurrant: Quis ei
dubitat non paucas hodie fore
villulas in quibus olim non par-
ue fuerunt vrbes regnaque am-
plissima: sed ut ceteras regionum
clades omittam? huius varie

vicissitudinis testis est hxc quā
conspicimus Roma que orbis
dñā Gothorū et Vandalorū
clamorem simul et dirupcionē
nō vitauit: **S**ed Lugubri op
pressa metu cōtremuit. Et qui
cuncta se posse iactarūt repēte
de fumo illo potentie fastigio
cecidisse compertū est. Taceo
eos cōmemorari q̄ elati aliud
q̄ homines se putabāt: suo ta
men exitu atq; excidio sese de
mōstrarūt quid fuerint. Et vt
pauci s agam nihil in orbe cer
nem? nisi ruinas: clades et cun
ctorū malorū columnes: gētes gē
tibus: Regna regnis colisa: ali
os torqueri alios necari: alios
obruī fluctibus: alios imbi le
tos ludere atq; prosperari. **V**
bi illico in medijs undis sorbē
tur: alios ad seruitutē trahi: et
vt inq̄t **I**heronim⁹: hic nupti
as: ibi plandum: istos nasci: il
los mori: hos affluere diuicijs
illos mendicare: adeo ut omnia
pmixta sint. **Q**uia timore dolo
re et quadam certa incertitudine
cōfusa. Dum omī prouintie: oī
vbi quippe et dñi planct⁹ et
qual sit p cūctos pauor. Quas
vtq; populorū trāslacōnes mi
gracōnes vicissitudines atq; in
quietudines non nisi diuino s
nunq̄ iniusto iudicō accidisse
credendum est. **V**erum q̄ q̄ nō
parum admiracōis quippe et

terroris ea res fidelib⁹ ingerat
aliquid tamē solaminis affert
dum non ignoram⁹ q̄ ea rerū
vicissitudo nos ad celestia eri
git: ut iam tanto firm⁹ atq; cō
fidentius supiora cōtemplemur
quāto crebrius commutamur
Et magis delect⁹ p̄gere aut trāsl
migrare q̄ manere.

Supest **R**euerendissime ac
māfuetissime pater ut hoc vlti
mo loco quartā tangam⁹ cām
que a mente tue integritatis ac
cunctorū xpī fidelium quicq̄d
meroris h̄erz facillime tollz. **V**i
delic⁹ dñe prudentie et b̄uitatis
cōsideracō que longe meli⁹ q̄d
uobis et dilecte ecclesie sue ex
pediat: nouit. **N**ec enim latent
eandē dñam prudentiā q̄ no
bis pfutura sūt ipō apud **A**a
thē dicēte. **S**cit pater vester
q̄d op⁹ sit vobis hīc **I**erom⁹
mus. plangimus sepe beneficia
dei: qui nouit nostre infirmita
ti vtilia. **N**ec aliud clamabat
Petrus apostolus. **O**mēz inq̄t
solicitaconem vestrā p̄cientes
in eū: qm̄ ipi cura ē de nob. **N**ec
hoc te latuit p̄stantissimē p̄ cum
tua sapiētissimā atq; elegātissimā
snia idipm̄ cōfirmasti: dū i eis dē
suauissimis cōsolatorijs oīoib⁹
dicebas. **I**lls p̄indubitato h̄n
dū n̄l n̄ro cū dē mēto a deo fieri
s̄ b̄nificētissimā: ei⁹ dexterā vniūsa
tū mōeliū comodo suppeditare

Est enim deus fons bonitatis in
exhaustus. proinde nichil mali
hominibus affert. Et tandem pre
clare subicis: Ideo hijs qui acci
dunt: acquiescere potius debe
mus quam scire extimantes graui
atque iniquo animo ferentes. Nec
igitur tua primo divina verba a te
plata ad te referimus. Ea quoque te
consolentur que alijs omnibus mesti
ciam abstulerunt. Cum igitur sci
amus prouidisse altissimum quod no
bis congruat. ceca est mens mor
taliu[m] cum de hijs contristamur quod
aspera nobis videntur dum sal
so putamus per prospera et iocunda
ei[us] consequi temeraria. Si ei
sacra annalia recolimus: non nisi
per aduersitates. tribulationes et per
secutiones sancti viri meruere
gratiam dei. Ait enim apostolus tri
bulati. angustiatu[m] quibus dignus
non erat mundus per has mundi vi
cissitudines transire: Sic abra
ham per multas persecutiones ami
cus dei factus est. Sic isaach
sic Jacob: sic Moyses et omnes
qui deo placuerunt: per multas
tribulationes transierunt fideles
hinc beatus Augustinus. nullus christi ser
uus sine aduersitate et persecuti
one viuit. Et quisquis ab hijs
iaculis immunis viuere putat
non dum cepit esse christianus. habet
enim patientie sue coronam in con
spectu altissimi. eo per prophetam di
cite. Cum ipso sum in tribulatione.

Et iterum. Iuxta est dominus hijs qui
tribulato sunt corde. Fallitur er
go omnis fidelis si se arbitratur
ab hoc igne persecutionis exemptum
Quin immo teste vno ex sapi
entibus: Quisquis videtur exce
ptus dilatus est. Adde quod ad
omnes fideles illa apostolica tuba
incessanter clamat. Omnes inquit
qui pie viuere volunt non per se
cutionem patiuntur. quos Bre
gorio teste aliquando Christus ipse af
fligit dum hostes diu contra
eos prevalere sinit: ut fidelium vi
ta quibusdam certaminibus ex
erceatur: vel ut mundi purge
tur. Expediit rursus ecclesie dei
inter has erupnas ac acerbis
calamitates uersari. Et ita enim
christus eius sponsus e medio perse
cutionum dilecte sue incrementa
producere: quod pulchre Illarius
scribit dum inquit. Nabis hoc
apertum ecclesia quod dum persequitur
floret. dum opprimitur crescit. dum
contempnitur perficit. dum leditur
reuerbitur. dum arguitur intelligit
Tunc optinet cum desinitur. Tunc
stat cum superari videtur. sed et
beatus Gregorius hijs cladibus
ne dum tritus sed dilatatus ait.
Tunc sancta ecclesia valentius in ve
ritate reficitur: cum feruentius per
fide affligitur. Usque adeo enim
deus summe bonus et misericors est:
Ite Augustino nunquam aduer
sit malum a suis fidelibus inferri

pmittit: nisi ex illis bona et no-
bis pfutura eliceret. Ideo igitur
hac nos acerba clade affligere
pmittit: ut caucōres atq; feruen-
cōres nos reddat cōtra hostes
fidei. Sepe enim ut sacri interp-
tes aiunt: de? flagellari et steri-
fideles suos pmittit: ut ex ipso
vulnere et ruina erudiantur et
fortius surgant ad pfligādos
hostes quales et corpales qui
nos affligunt. **Quo** fit ut eo dē
augustinus teste: tam morta-
liū ipa dēina puidetia varis
psecuōibus exercet: probatā
q; i meliora transfert et i bonos
vfus fidelium vertit. Adde q; ut
aiunt afflictō dat intellectū: et
plerūq; fideles quos intestina
diuisiō ad ruina pduxit: Ipse
dolore illate cladis atq; ad cō-
hostē pauore vnanimis efficit.
Vt enim ait philosoph? timor
cōis inimicos et dissidētes concī-
liat. Erit igitur ut pī speramus
hac calamitas signū in bonū: q̄
cōspecta eūcti fideles eo archē
cōtra crucis xpī hostes infringēt
ut multitudo credētium sit cor v-
nū et anima vna: Et vāto iā for-
tius sese in hostes vmanant quāto
piculosius diuisi succumbunt. si-
cut scriptum est. Effusa est con-
tencō inter principes et errare e-
os fecit in via. Sic enim scrip-
tura commemorat quomā-
Arad populū Israhel diuisi

dissidētē grauitē afflixit. Illi
vero se videntes ac voto se obli-
zantes hostē superarūt: et ciuita-
es pditas recuperarūt. sic ob dis-
fidū inter domum Saulis et
domū dauid Israhel vtrūq; per-
cusserūt. h tandem ex ea pcussi-
one animos viretq; reassumen-
tes et quasi vir vnus federati ho-
stes a finib? Israhel pulerūt. hic
refert. **Orosius** Scipionē celu-
cum quēdam interrogasse cur
numātia pri? inuicta pto vero
euerfa foret. At ille concordia
inquit Numātis victoriā pe-
pit: discordia excidiū. Demiq;
illud verū est: de? neminē fallit
qui suo incommutabili verbo ec-
clesiā suā de camino tribulacōnū
saluare pollicitus est. Cum scri-
ptū sit: disposuit liberare eā de
meo. o inimicor ei?. Adde ei sibi
dilecti ē ut de ea p pphāz dicit
quid potui facere vmeē mee et
nō feci: q̄q; igitur cōn nos ex-
arsēt i breui ira ei9. Quis scit si
ouertetur et ignoscet et reliquet
se benedictōem: Quare cō-
fidētissime Rex et pphā dicebat
Cum iratus fueris misericordie
recordaberis. Percutit sepe fide-
les suos diuina prouidentia et
p infideles cruciat. Sed tandē
osolacōes ipis tribuit tribulatis
dicēte pphā. O quātas osten-
disti nob tribulacōes multas
et magnas. Et illico sequitur.

Et ouersus uiuificasti me: et so-
latus es me. **N**ō nūq̃ vero eos-
dem infideles seuiētes sup̃na lō
ganimitas tollerat: ut extrema
iudiciū seueitas puniat. sic scri-
ptū ē. **S**up̃ tribulātes eos mit-
tet manū suā. **N**ō ergo oturbe-
mur ex hac pfidi hostis illata
clade. potēs ē ip̃e q̃ irat⁹ eā intū-
lit placat⁹ i ecc̃ie p̃sc̃m ouerte-
re. **V**lcō enim sanguinis suorū
suorū efusus ē: q̃ intrabit i ospe-
ctū ei⁹? gemit⁹ op̃editorū. ip̃se
est q̃ extrema luct⁹ mutat i iu-
billū: et teste ap̃ha ouertit plā-
ctum nr̃m i gaudiū. **S**criptū
ē ei qui percussit et disp̃xit **I**srahel
ip̃se congregabit et librabit eū de
manu potēcoris: ait d̃m q̃ cō-
uertā luctū eorū i leticiā et olo-
laboz eos et letificabo a dolore
suo. **N**ā et apud **E**zechielē i ip̃o
recēti vulnere cōsolacō e⁹ poli-
cet̃ur p̃plo suo. **P**ostq̃ inq̃t cō-
pleuerō furore meū q̃escere fa-
ciam indignacōnē meā et cōso-
laboz eos et sciēt q̃ ego d̃ns.
Nō fallere q̃dē veritas nō pōt q̃ p
sapiente hostis fidei excidiū co-
minatur. homo inq̃t apostata
subito cōteretur: et statū dū nō
speratur veniet cōtriciō ei⁹. spe-
rem⁹ igitur in eū q̃ eī nobis
adiutor i oportunitatib⁹ et i
tribulacōne: et potētiā inimicū
rū facile dissolu: aut in nr̃am de-
dicōnem cōuert⁹. sicut scriptū

u
pri
tur. non enim vlt⁹ m f
tur de⁹: quippe ipsa se-
ste statim post vlcōnē
neficiū. **I**dq̃ indubie
mur. si a spe d̃mī p̃fidiū
derim⁹: si paciēter easc
cōnes in nostris fratri-
lerim⁹: q̃s ip̃e i p̃pria d̃
mōlī ageret vita p̃-
pessus ē. **S**ic enī nos
apostol⁹. ne deficiatis inq̃t i tri-
bulacōnib⁹: p̃dicebām⁹ ei vos
passuros varias p̃secucōes. Et
iter⁹ gaudete cōmunicantes xp̃i
passioib⁹. **D**eic⁹ cogitem⁹ q̃
ois illata calamitas d̃me ap̃i-
ciacōnis exploratū est signū.
Vn̄ **D**auīd de⁹ tu ap̃ici⁹ fuisti
eis vlciscēs oēs ad inuēcōnes
eorū. **S**ic et ad beatū **J**ob pt⁹
leua flagella amic⁹ **E**liphas
dicebat: b̃tūs homo qui corri-
pitur a d̃nō et inueniet eū si in
tribulacōne clamaueit. **I**p̃se ei
clemētissim⁹ de⁹ p̃ **A**mos pro-
phetā ait: tātūmō vos cogno-
ui ex oib⁹ cognacōib⁹. **I**dē
cōvisitabo vos sup̃ oēs iniquita-
tes vr̃as. **R**ue uerba **B**ernar-
dus exponēs inq̃t: vult facere se
cognosci uerberādo: q̃ nr̃i obli-
tus erat tollerādo. **P**orro agit
obiscū p̃issim⁹ deus ut pater
re- **I**gētissim⁹ q̃ filios caiores

neti
ul oēs iacere iagitas.
ue ⁊ veluti dieti delinq
etiam corripiam: ut die
recurrām. **Tādē: R.**
psecuōes ipē suspira
⁊ festinare ad supio
b adimūtur hxc inferi
aliud clamat aposto
fuit querite. nō q̄ fu
⁊ cū patim: eo celeri
us apperām? ad medicū. sic pro
plexa dicebat. **In tribulacōe sua**
mane cōsurgat ad me. hinc tra
tus **Breg.** Aduersa inq̄t q̄ nos
p̄munt ad deū ire opellūt. quia
scriptū est. **Multiplicasti tribu**
lacōes eorū ⁊ postea acceleraue
rūt. **Et iterum cū ipō sum in tri**
bulacōe. **Cū ipō inquit facili?**
exaudiēdo sic ipē p̄pha dicebat
Ad dñm cū tribularet clamauī
⁊ exaudiuit me. **Quippe quan**
to maiora sūt psecuōnū iacula
certiora sūt exaudicōis signa.
Ut enī qdā ex sapiētibz ait. ip
se hostiū psecuōes si patient fe
rātur valide sūt voces ad deū cla
mātes veluti i **Lazaro vlcera**
Is ei tot hūit ora clamātia q̄t
seht vulnera seuētia. **Non ergo**
nos frāgat doloris acerbitas: s̄
osoleatur paciētie vtilitas. **Ait e**
nim **Aug.** **Noli attendere**
penā sustineas i flagello

locū habeas i testamēto. **Noli**
cōtristari de pene acerbitate si
nō vis repellī ab hereditate.

Excessi forsan p̄stātissie pa
ter cōsolatoris officiū simulet
dolores limēdi mod. **Et dū vni**
us infule a r̄gionis cladē expli
care a luctū cohibere tēptauī
toci⁹ oēs misēas calamitates de
ploāui: q̄ forsā leui⁹ instās do
lor tolleretur. **Agā igitur finē**
hui⁹ cōsolatoris libelli⁹ **Ep̄la:**
scribere decreuerā si solamīs lo
co ogrua addidero r̄media q̄bz
nō solū psecuōes ⁊ clades illa
tas in nr̄m ⁊ fidei p̄fectū cōuer
tem⁹ s̄ in futurum graui⁹ infe
rēdas nequaq̄ verebimur. **In**
p̄mis itaqz ea puto accomodis
fima forte remedia q̄ nup a te
cōscripsi in eo libro quē de r̄me
dīs afflicte eccie militantis ap
pellauī quē et tue diḡtati dica
ui. **Demū ut paulo an deduxi.**
Cū nemo abigat: eas oēs cala
mitates q̄s patim p̄ dñe seueri
tatis indignacōez inflictas. sumū
eit r̄mediū ut indignacōis ⁊ ire
dñe cām tolla⁹: s̄blata ei mor
bi ap̄it ⁊ morbi⁹ aufertur. **Id**
q̄ agemus si a pc̄is abstinē
tes dñā maiestātē offendere de
fuerim⁹. **Quo fiet ut i nos ira**
eig seuire defin⁹. **Agam⁹ igit de**
missis culpis dignā p̄itētiam
⁊ cūctos supabim⁹ hostes. **Do**
ut ezechias. rex de culpis suis

et illico centum quinquaginta milia hostium decem fuit. Iosaphat quoque laudes domini decantabat et deus ipse pro laudante pugnabat. Nos infelices atque in fide tepidi turcorum multitudinem potentiam rabiem: ac crudelitatem expauescimus. Nec aduertimus ad prophetarum voces: quod si deum placamus fugient mille vno persequente. Audiamus denique quod ad nos ysaias ait. In indignatione mea percussi te: et in reconciliatione tua misertus sum tui. Omnelliflua: Omnia verba omni caritate et consolatione plena: ipse quem offendimus ad nostri perniciem iam nos inuitat ad conciliationem. Tu igitur reuerentissime ac mitissime pater. Clama ne cesses quasi tuba exalta vocem tuam annuncia populo dei scelera eorum et argue peccata illorum. sed pro chororum voce tantum. deum de die in diem querunt: seque tamene et scire vias eius nolunt. Clama inquit pater metuendissime et iunge fidelium animos in vnum quod pro chopudor dissidet: cum maxime infideles vniuntur. Elasti quia ut aut frustra in externos bellum temptamus si intra membra dissidemus. Eu Eu colligantur ubique capita populorum non quidem in fidei hostes sed in domesticos: in fratres et proximos: quos fidei et caritatis glutino tueri tumentur

Quare recte eos ysaias signat atque minatur inquit. Et precipitabit dominus faciem vinculi colligati et telam evertet quam ordinatus est super nationes. Quod si capita ipsa cristiane Reipublice dissoluerint colligationes impietatis et soluerint ligas fasciculos: omnesque eorum potentiam in hostes converterint: vera huius et eterni seculi felicitatem consequetur dum expientur quod ipse propheta si dixit. Si abstuleris inquit. Si tu. Athenam colligationem eris. Si tu. extende quod. Si tu. propter requiem. Si tu. tibi. Si tu. Clama iterum atque iterum pater colendissime et exalta quasi tuba vocem tuam. In ista opportune et importune quatenus per legatos ac per doneos deumque tenentes viros zelum dei habentes secundum scientiam: cunctis seculi principibus et populum innotescat commune imminens periculum. demum legati ipsi eosdem principes super rebus caducis et breui dimittendis dissidentes ad pacem: aut saltem longas pacis inducias exortentur et opellantur ut huius fidei rebus unanimi se uoto dedant atque cum sanctitate. deum. ad rem ipsam feruentissimi sine mora concurrant apperent eiusque vestigia imitentur et sequantur. Si perfectio felices: si eius ualidum amores si repetitas eorum

tacones: si flebiles voces audie
runt. si veluti ille seipsum et omnia
Illi parua saltem pro virili perfu
dia conferant: certe. Sed sua pro
dei et fidei honore pro christiane
religionis tuicione proque igna
ta ei ad miseros compassione
nedum brachia extensa sed pie
tatis viscera aperta si nos cor
da nostra non obduramus ut ad
auxiliante eo cuius causa agitur
omnes simul ambulantes in do
mo domini cum osensu manu mittant
a iustitia et dissipet gentes que
bel ut abscondantur qui
nos turbant et disperdantur
de domo domini omnes operantes ini
quitate qui non modo habent no
bis cladem intulerunt sed sacrosan
ctum domini sepulchrum quod illam sanctam
regionem quam olim in carne pro
sens visitavit oriens ex alto non
sine christiani populi ignominia
iniuste detinent usurpant pol
luunt sedant ut tanquam heredita
te possideant sanctuarii dei ad
quod impiorum ipsorum animi
festinant. Deuiat igitur vterque
gladius in ceruices inimicorum ad
destruendam omnem altitudinem ex
tollentem se aduersus scientiam dei.
Vle quando dicant gentes ubi est
deus eorum. Tunc. Reueredissime
ac mansuetissime pater videbis
et affluens et dilatabitur cor tuum
dabisque domino laudes in letici
exultatione dicēs. Inimicos meos

os dedisti mihi dorsum et odie
tes me dispendidisti: quod das vindic
tam nobis et subdis populos
ac liberaisti nos de inimicis nostris
iracundis. Effudisti iram tuam
in gentes que te non nouerunt:
Et reddidisti inimicis nostris
septuplum. Nos autem populus tu
us et oues pascue tue confitebi
mur tibi in seculum ut a tuis fide
libus lauderis nunc et imperpe
tuum. Amen.

Explicit Epistola lugubris
et lacrimabilis pater et solato
ria ad cunctos fideles de expug
natione et amissione Insule Ri
gropontis:.....

